abookmedwhirchitordpress.com

4ኛ ዓመት ቁጥር 10 4th Year No. 10		ሐረር የካቲት 25 ቀን 1991 Harar March 4/1998

የሐረሪ ሕዝብ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት

ሐረር ነጋሪ ጋዜጣ

HARARI PEOPLE NATIONAL REGIONAL STATE

የአንዱ ዋጋ 1:00	በሐረሪ ሕዝብ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት ምክር ቤት ተጠባባቂነት የወጣ	የፖስታ ሣጥን ቁጥር 272

ማውጫ

አዋጅ ቁጥር 16/1991

የሐረሪ ሕዝብ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የኪራይ ቤቶች አስተዳደር ድርጅት ለማቋቋም የወጣ አዋጅ ቁጥር 16/1991 -- ገጽ 107

አዋጅ ቁጥር 16/1991

የሐረሪ ሕዝብ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት

የኪራይ ቤቶች አስተዳደር ድርጅትን ለማቋቋም የወጣ አዋጅ

በማንኛውም መንገድ የክልሉ መንግሥት ንብረት የሆኑና የወር ኪራያቸው ከመቶ ብር በላይ የሆኑ ቤቶችን ተረክቦ የሚንከባከብ ሕጋዊ የሆኑ የክልሉ መንግሥት የልማት ድርጅት ማቋቋም በማስፈለጉ፤

የሚቋቋመው ድርጅት በመንግሥት ይዞታ ሥር እስካለ ድረስ ውጤታማ፤ ምርታማና አትራፊ እንዲሆን የአሠራር ነፃነት የሚያገኝበት መዋቅርና ሥርዓት መዘርጋት እንዲሁም ከግል

አከራዮች ጋር እየተወዳደረ ለመሥራት የሚያስችለውን የብቃት አቅጣጫ መቀየስ አስፈላጊ በመሆኑ፤ በክልሉ ሕገ-መንግሥት አንቀጽ 26 ንዑስ አንቀጽ 2/ሀ/ መሠረት ከዚህ የሚከተለው ታውጇል።

ክፍል አንድ

ጠቅላላ

አንቀጽ 1. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ «የሐረሪ ሕዝብ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የኪራይ ቤቶች አስ ተዳደር ድርጅት ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር 16/1991» ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

abookmedwirchiotdpress.com

አንቀጽ 2 ትርጓሜ ፤

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም ካልተሰጠው በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ ፡-

1. «መንግሥት» ማለት ፡- የሐረሪ ሕዝብ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት ማለት ነው።
2. «የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ» ማለት ፡- የሐረሪ ሕዝብ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ማለት ነው።
3. «ቦርድ » ማለት ፡- በዚህ አዋጅ መሠረት የሚቋቋም የድርጅቱ የሥራ አመራር ቦርድ ማለት ነው።
4. «ኦዲተር» ማለት ፡- በዚህ አዋጅ በተመለከተው መሠረት የማንኛውም ድርጅት ሂሳብ የሚመረምር የተፈጥሮ ሰው ወይም የሕግ - ሰውነት የተሰጠው አካል። ነው።
5. «ድርጅት» ማለት ፡- በሐረሪ ሕዝብ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት ሙሉ ባለቤትነት የቤት ኪራይ አገልግሎት እንዲሰጥና ሥራውንም በንግድ መልክ እንዲያካሂድ በዚህ አዋጅ መሠረት የተቋቋመ የክልሉ መንግሥት የልማት ድርጅት ነው።
6. ‹ኪ.ቤ.አ.ድ» ማለት ፡- በአዋጅ ቁጥር 56/68 የተቋቋመው የማዕከላዊ መንግሥት ድርጅት ነው።

ክፍል ሁለት

የሐረሪ ሕዝብ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የኪራይ ቤቶች አስተዳደር ድርጅት መቋቋም፤

ተጠሪነት፤ አደረጃጀትና ዓላማዎች፤

አንቀጽ 3 ስለ ድርጅቱ መቋቋምና ተጠሪነት

1. የቀድሞው የኪ.ቤ.አ.ድ ድርጅት የሐረር ቅርንጫፍ ጽ/ቤት ከዚህ በኋላ የሐረሪ ሕዝብ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የኪራይ ቤቶች አስተዳደር ድርጅት እየተባለ የሚጠራ እራሱን የቻለና ሕጋዊ ሰውነት ያለው ድርጅት ሆኖ በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል።
2. ድርጅቱ የኪ.ቤ.አ.ድ የሐረር ቅርንጫፍ አጠቃላይ ንብረትና በክልሉ መንግሥት የተሰጡትን ንብረቶች መነሻ ካፒታሉ አድርጎ ተቋቁሟል።
3. ድርጅቱ የተቋቋመው ላልተወሰነ ጊዜ ሆኖ ተጠሪነቱ ለሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴና የክልሉ መንግሥት ለሚሰየመው የሥራ አመራር ቦርድ ነው።

አንቅጽ 4 ዋና መሥሪያ ቤት ፤

የድርጅቱ ዋና መሥሪያ ቤት ሐረር ከተማ ሆኖ እንደ አስፈላጊነቱ ለወደ

abookmedwhichitdpress.com

ፊቱ ቅርንጫፍ መሥሪያ ቤቶች ሊኖሩት ይችላል።

አንቀጽ 5 የድርጅቱ ዓላማ ፤

የድርጅቱ አጠቃላይ ዓላማ በይዞታው ሥር ያሉትን የኪራይ ቤቶች በአግባቡ ማስተዳደር፣ ማከራየትና ተጨማሪ ኪራይ ቤቶችን በመሥራት የሕዝቡን የቤት ችግር ለማቃለል እገዛ ማድረግ ነው።

ክፍል ሦሥት

የሐረሪ ሕዝብ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የኪራይ ቤቶች አስተዳደር

ድርጅት ጠቅላላ ሥልጣንና ተግባር እና ድርጅታዊ አቋም

አንቀጽ 6 ሥልጣንና ተግባር ፤

ድርጅቱ ዓላማውን ለማስፈጸም ከዚህ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባር ይኖረዋል።

1. የሚንቀሳቀስና የማይንቀሳቀስ ንብረት ባለቤት እና ባለይዞታ የመሆንና ለሌላም የማስተላለፍ፣
2. በቁጥጥሩ ሥር የሚገኙትን ቤቶች የማከራየት፣ ኪራዩንም በጊዜ የመሰብሰብ ቤቶቹንም የመጠበቅ፣ የማደስና አስፈላጊ ሲሆንም ፈርሰው በሌላ እንዲተኩ የማድረግ፣
3. ትርፍ ቤት ተወርሶባቸው አበል ለሚገባቸው በአዋጅ ቁጥር 47/67 መሠረት የተወሰነውን አበል መክፈል፣
4. አከራይ የሚፈጽመውን የሕግ ግዴታ ሁሉ የመፈጸም፣
5. የቤት ኪራይ መጠን እንደ ደረጃው እንዲወሰን ጥናት የማድረግና ለሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ማቅረብ፣
6. በክልሉ ውስጥ ያለውን የመኖሪያ ቤት ችግር ለማቃለል አዳዲስ ቤቶችን እንደ አስፈላጊነቱ ማሰራት፣ በተመጣጣኝ ዋጋ ማከራየት፣
7. ትርፋማ ያልሆኑ ቤቶችን የክልሉ መንግሥት በሚያወጣው መመሪያ መሠረት መሸጥ መለወጥ ወይም ፈርሶ በሌላ እንዲተካ ማድረግ፣
8. በሕግ መሠረት ውል መዋዋል፣ መክሰስ፣ መከሰስ፣
9. እቅድና በጀት ማዘጋጀት፣ ሲፈቀድም በሥራ ላይ ማዋል።

አንቀጽ 7 የድርጅቱ አቋም ፤

ድርጅቱ

1. የሥራ አመራር ቦርድ፣
2. ዋና ሥራ አስኪያጅ፣
3. ሌሎች በየደረጃቸው የሚደ ስፈልጉ ኃላፊዎችና ሠራተኞች ይኖሩታል።

abookmedwirchiotlpress.com

አንቀጽ 8. አፈጻጸም ፤

የድርጅቱ ሥራ አስኪያጅ በክልሉ የከተማ አስተዳደር ዘርፍ ተመልምሎ በሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴው ይጸድቃል።

ክፍል አራት

የሐረሪ ሕዝብ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የኪራይ ቤቶች አስተዳደር ድርጅት የሥራ አመራር ቦርድ።

አንቀጽ 9. ስለ ቦርዱ መቋቋም፤

የሐረሪ ሕዝብ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የኪራይ ቤቶች አስተዳደር ድርጅት የሥራ አመራር ቦርድ ከዚህ በኋላ «ቦርድ» እየተባለ የሚጠራ በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል።

አንቀጽ 10. ስለ ቦርዱ ተጠሪነትና የሥራ ዘመን፤

1. የቦርዱ ተጠሪነት ለሐረሪ ሕዝብ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴና ለርዕሰ መስተዳደሩ ነው።
2. የቦርዱና የአባላት የሥራ ዘመን በክልሉ መንግሥት ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ በሚወጣው ደንብ ይወሰናል።
3. የሥራ አመራር ቦርድ አባላት አበል በክልሉ መንግሥት ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ እንደ አስፈላጊነቱ እየታየ ይወሰናል።

አንቀጽ 11. ስለ ቦርዱ የሥራ አወቃቀር፤

1. የክልሉ ምክር ቤት የከተማ አስተዳደር ዘርፍ ኃላፊ፤ . . . . ሰብሳቢ
2. የከተማ ልማት ቢሮ ኃላፊ . . . . አባል
3. የሐረር ከተማ ማዘጋጃ ቤት ሹም . . . . አባል
4. እንደ አስፈላጊነታቸው በክልሉ ምክር ቤት ፕሬዝዳንት የሚሰየሙ ሶስት /3/ አባላት. . . . አባል
5. የድርጅቱ ሥራ አስኪያጅ . . . . .ፀሐፊና አባል

አንቀጽ 12. የቦርዱ ስብሰባ ሥነ - ሥርዓት፤

1. የድርጅቱ ሥራ አስኪያጅ የቦርዱ ፀሐፊ ይሆናል።
2. ቦርዱ ቢያንስ በሁለት ወር አንድ ጊዜ ይሰበሰባል።
3. አስቸኳይ ሁኔታ ሲያጋጥም በሰብሳቢው ወይም ከአባላቱ መካከል ቢያንስ ሶስቱ ሲጠይቁ በማናቸውም ጊዜ ቦርዱ ሊሰበሰብ ይችላል።
4. የቦርዱ ሰብሳቢ አጀንዳ በቅድሚያ ለቦርዱ አባላት እንዲደርስ ይደረጋል።
5. ከቦርዱ አባላት አብዛኛቸው ከተገኙ ምልዓተ ጉባኤ ይሆናል።

abookmedwirchiotdpress.com

6. ቦርዱ በድምጽ ብልጫ ይወስናል። ድምጹ እኩል ለእኩል በሚሆንበት ጊዜ ሰብሳቢው ወሳኝ ድምጽ ይኖረዋል።

7. ቦርዱ በተገኙት አባላት የሚፈረም ቃለ ጉባኤ ይይዛል።

8. ቦርዱ የራሱን የአሰራር ደንብ ያወጣል።

<u>አንቀጽ 13. የሐረሪ ሕዝብ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የኪራይ ቤቶች አስተዳደር ድርጅት የሥራ አመራር ቦርድ ሥልጣንና ተግባር</u>

1. በዚህ አዋጅ መሠረት ለሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴው መቅረብ ከሚገባቸው በስተቀር ሌሎች ድርጅቱን የሚመለከቱ የፖሊስ ጉዳዮችን ይወስናል።

2. ለሥራ አስኪያጅ ተጠሪ የሆኑትን የሥራ ኃላፊዎች የደረጃ እድገት፣ ቅጥር፣ ዝውውርና ስንብት ያጸደቃል።

3. የድርጅቱን ኃላፊ ደመወዝና አበል ይወስናል።

4. የድርጅቱን የሥራ ፕሮግራም፣ በጀትና የውስጥ ደንብ ያጸድቃል አፈጻጸማቸውንም ይከታተላል።

5. በድርጅቱ ሕልውና ላይ ወሳኝነት የሌላቸውን ቋሚ ንብረቶች ሽያጭ ያጸደቃል፤

6. የድርጅቱ ሂሳቦችና ንብረቶች በአግባቡ መያዛቸውን ያረጋግጣል።

7. ድርጅቱ በሰው ኃይል፣ በመሣሪያና በሥራ አመራር የሚጠናከርበትን መንገድ ያስጠናል፤ ጥናቱንም ጠቃሚ ሆኖ ሲያገኘው ተግባራዊ እንዲሆን ያደርጋል።

8. በድርጅቱ የሚቀርቡትን የኪራይ ማሻሻያ ጥናት እየገመገመ ለክልሉ ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ በቅርብ ያጸድቃል።

9. በድርጅቱ የሚቀርቡትን ጉዳዮች እየመረመረ ያጸድቃል።

10. የድርጅቱን ንብረት በአግባቡ መያዙን የገንዘብና የሰው ኃይል አጠቃቀሙን የክልሉን ኢኮኖሚያዊና ማኅበራዊ ዓላማዎች እንዲሁም የድርጅቱን ዓላማ ለማስፈጸም ብቁ መሆኑን ያረጋግጣል።

11. የድርጅቱን መካከለኛና የረዥም ጊዜ ብድሮችን እያስጠና ለክልሉ ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ በማቅረብ ያስወስናል።

12. ለክልሉ ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ወቅታዊ ሪፖርቶችን ያቀርባል።

13. የድርጅቱን ገንዘብ ለማንቀሳቀስ የባንክ ሂሳብ ይከፍታል።

<u>አንቀጽ 14. የሥራ አመራር ቦርድ አባላት ተጠያቂነት ፤</u>

abookmedwirchiotdpress.com

1. የቦርዱ አባላት በዚህ አዋጅ መሠረት የተሰጣቸውን ተግባር በጥንቃቄ መፈጸም አለባቸው።
2. አባላቱ ተግባራቸውን በአግባቡ ባለ ማከናወናቸው ምክንያት በድርጅቱ ላይ ለሚደርሰው ጉዳት በአንድነትና በተናጥል ተጠያቂ ይሆናሉ።

ክፍል አምስት

የሐረሪ ሕዝብ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የኪራይ ቤቶች አስተዳደር ድርጅት ሥራ አስኪያጅ ሥልጣንና ተግባር።

አንቀጽ 15. የድርጅቱ ዋና ሥራ አስኪያጅ ሥልጣንና ተግባር፤

የድርጅቱ ሥራ አስኪያጅ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 6 ላይ ለድርጅቱ የተሰጡትን ሥልጣንና ተግባራት የሚያከናውን ሲሆን፤ በተጨማሪ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል።

1. የድርጅቱን ሥራዎች ይመራል ያስተዳድራል፤ ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤
2. የድርጅቱን ጽ/ቤት ያደራጃል የድርጅቱን የሥራ መዋቅር፤ ደመወዝና አበል እያዘጋጀ ለቦርዱ በማቅረብ ያጸድቃል፤ ተግባራዊነቱንም ይከታተላል።
3. የድርጅቱን የአጭር፤ የመካከለኛና የረጅም ጊዜ ዕቅድ፤ ባጀት የሥራ ፕሮግራም እያዘጋጀ ለቦርዱ ያቀርባል፤ ሲጸድቅም በተግባር ላይ ያውላል።
4. ለሥራ አስኪያጁ ተጠሪ የሆኑትን የድርጅቱን የሥራ ኃላፊዎች /የመሥመር ሥራ አስኪያጆች ቅጥር፤ ምደባና ስንብት በሚመለከት ለቦርዱ አቅርቦ ያጸድቃል።
5. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 4 የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ አግባብ ባለው ሕግና በድርጅቱ የአስተዳደር ደንብ መሠረት ሠራተኞችን ይቀጥራል፤ ያስተዳድራል፤ ያሰናብታል፤
6. ለድርጅቱ በተፈቀደለት በጀትና የሥራ ፕሮግራም መሠረት ገንዘብ ወጪ እንዲሆን ያደርጋል በሥራ ላይ መዋሉንም ይቆጣጠራል።
7. የቦርዱን ውሳኔዎች ይፈጽማል፤ ያስፈጽማል።
8. የቤት ኪራይ በአግባቡ መሰብሰቡን ይቆጣጠራል።
9. ድርጅቱ ከ3ተኛ ወገኖች ጋር በሚያደርገው ግንኙነትና ውል ሁሉ መ/ቤቱን ይወክላል።
10. በሥራው ሂደት ላይ የሚመከርና በሥራ ግምገማዎች በዕቅዶችና ውሳኔዎች ላይ የሚወያይ፤

abookmedwhirchiotdpress.com

የሠራተኞች ተወካይ በአባልነት የሚገኝበት የማኔጅመንት ኮሚቴ ያቋቁማል። ስብሰባውንም ይመራል።

11. ድርጅቱ የሚያስተዳድራቸው ቤቶችን አጠባበቅና አያያዝ፣ እንዲሁም ሕገ-ወጥ ድርጊቶችን ለመቆጣጠር የሚያስችሉ የአፈጻጸም ደንቦችና መመሪያዎችን በተመለከተ ለቦርዱ አቅርቦ ያጸድቃል ተግባራዊነቱንም ይከታተላል።

12. ለሥራ አመራር ቦርዱና ለሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ የየሩብ ዓመት የሥራ አፈጻጸምና የሂሳብ ሪፖርት አዘጋጅቶ ያቀርባል።

13. በቦርዱ የሚሰጡትን ሌሎች ተግባሮች ያከናውናል።

ክፍል ስድስት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

አንቀጽ 16. የድርጅቱን የበጀት ምንጭ እና የበጀት ዓመት

1. የድርጅቱ በጀት የሚያገኘው ከሚከተሉት የፋይናንስ ምንጮች ነው።

   ሀ. ድርጅቱ ከሚሰበስበው የቤት ኪራይ

   ለ. ለካፒታል በጀት እንደ አስፈላጊነቱ ከባንክና ከሌሎች ድርጅቶች ከሚገኝ ብድር እና

   ሐ. ከሌሎች

2. የድርጅቱ የበጀት ዓመት ከመንግሥት የበጀት ዓመት ጋር አንድ ነው።

አንቀጽ 17. የድርጅቱ ሠራተኞች ቅጥርና አስተዳደር

1. የድርጅቱ ሠራተኞች ቅጥርና አስተዳደር በአሠሪና ሠራተኛ ሕግ አዋጅ ቁጥር 42/85 መሠረት የሚፈጸም ይሆናል።

2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ድርጅቱ እንደ አስፈላጊነቱ የራሱን የሠራተኛ ማስተዳደሪያ ደንብ ያዘጋጃል ሊፈቅድለትም በሥራ ላይ ያውላል።

አንቀጽ 18. የሂሳብ መዛግብት

1. ድርጅቱ የተሟሉና ትክክለኛ የሆኑ የሂሳብ መዛግብትን ይይዛል።

2. አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ የድርጅቱን የሂሳብ መዛግብትና ገንዘብ ነክ ሠነዶች አያያዝን በተመለከተ በቦርዱ ተቀባይነት ያላቸው የሂሳብ አሠራሮች ሊጠቀም ይችላል።

አንቀጽ 19. የሂሳብ ምርመራ

የበጀቱ የሂሳብ መዛግብትና ገንዘብ ነክ ሠነጆች በክልሉ ዋናው

abookmedwinchdotpress.com

እዲተር ወይም በርዱ በሚሰይማቸው የውጭ እዲተሮች በየዓመቱ ይመረመራሉ።

አንቀጽ 20. መብትና ግዴታን ስለ ማስተላለፍ።

የቀድመው ኪ.ቤ.እ.ድ.ድርጅት የሐረር ቅርንጫፍ ጽ/ቤት መብትና ግዴታዎች በዚህ አዋጅ ለድርጅቱ ተላልፈዋል።

አንቀጽ 21. ስለ ትርፍ አከፋፈል

የድርጅቱን የተመረመረና የተጣራ ትርፍ አከፋፈልን በሚመለከት በርዱ ለሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴው ውሳኔ ያቀርባል።

አንቀጽ 22. የኃላፊነት ወሰን

ድርጅቱ በዕዳ ተጠያቂ የሚሆነው ጠቅላላ ያለው ንብረት እስከሚሸፍነው ድረስ ብቻ ነው።

አንቀጽ 23. ተፈጻሚነት የሌላቸው ሕጎች

ከዚህ አዋጅ ጋር የሚቃረን ማንኛውም የክልሉ ሕግ፣ ደንብ ወይም መመሪያ በዚህ አዋጅ በተመለከቱ ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚነት አይኖረውም።

አንቀጽ 24. ደንብ የማውጣት ሥልጣን

የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ይህን አዋጅ ለማስፈጸም የሚያስፈልጉትን ደንቦችና መመሪያዎች የማውጣት ሥልጣን ይኖረዋል።

አንቀጽ 25. የመተባበር ግዴታ

ይህን አዋጅ በሥራ ላይ ለማዋል ማንኛውም ጉዳዩ የሚመለከተው በክልሉ የሚገኝ የመንግሥት መሥሪያ ቤት፣ የፖለቲካ ድርጅት ወይም ግለሰብ የመተባበር ግዴታ አለበት።

አንቀጽ 26. አዋጁን ስለማሻሻል ወይም ስለ መሻር

ይህንን አዋጅ የማሻሻል ወይም የመሠረዝ ሥልጣን የሐረሪ ሕዝብ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት ምክር ቤት ነው።

አንቀጽ 27 አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በሐረሪ ነጋሪ ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የጸና ይሆናል።

ሐረር የካቲት 25 ቀን 1991 ዓ.ም

አብዱላሂ ኢድሪስ

የሐረሪ ሕዝብ ብሔራዊ ክልላዊ

መንግሥት ፕሬዝዳንት